

székhelye és kiadó:
Hivatal Strada Bob (volt
Kismester-uca) Nr. 2.
— Telefonszám 875. —
Előfizetési ár egész évre
600 lej, félévre 280 lej,
negyedévre 150 lej, egy
hónapra 50 lej. — Kül-
földre ezeknek az árak-
nak a kétszerese. — Hir-
detések tarifa szerint

Cluj-Kolozsvár, 1923.
II. évfolyam 188. szám

Ára számonként 2 lej
Szombat, augusztus 18

MAI VILÁG

A Mai Világ az embe-
riség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, az
ellentétnek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért s a
népkisebbségek kulturá-
lis, gazdasági és politi-
kai egyenjogúságáért
száll sikra a betű erejével

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Ma egy éve

indult el útjára a Mai Világ. Az a köz-
vélemény hívta életre, amely nem tudott
belenyugodni, hogy kritikai hang nél-
kül maradjon a mi közéletünk. Amikor
megvásárolták azt a sajtóorgánumot,
amely eddig a minden párttól függet-
len, tárgyilagos kritikai szellemet kép-
viselte, megszületett a Mai Világ.

Azt ígértük, hogy a közvélemény
hangját akarjuk mindennap megtalálni
és megszólaltatni. Hiven és becsülete-
sen leírjuk az eseményeket, úgy ahogy
megtörténtek, mert a nyílt és tiszta le-
írás már önmagában is biztosítja a tár-
sadalom eligazodását, kritikája kialaku-
lását. Szemben a román és magyar hi-
vatalos körök elhallgattató törekvései-
vel, mi a néperdeket abban látjuk igazán
biztosítottak, hogy nem hallgatunk el
semmit, ami a közt érinti. Érdektelen
és szigorúan tárgyilagos információ
minden eseményről: ez a mi politikánk.

A kisebbségi népek ellen irányuló el-
nyomó tendenciák ellen nincs más vé-
delmünk, csak a lelkiismeret szabad-
sága. Hogy mi erőiesen követelhesük
a néptöbbségtől a magunk népének füg-
getlenségét és szabadságát, ahhoz kell,
hogy elsősorban magunk között bizto-
sítsuk ezt a függetlenséget és lelkiismer-
eti szabadságot. Aki saját magán belül
nem tiszteli a különböző vélemények
megnyilatkozásait, az nem igényelheti
ezt a saját véleménye számára sem. Eh-
ből a gondolatból indulva hirdetjük mi:
csak az elhallgatás árthat nekünk, mert
az őszinte, szabad beszéd még sohasem
pusztított el semmi értékeset.

Egy éves fennállása után a Mai Vi-
lág nem akar megállni és visszatekin-
teni, hanem előre nézni. Ugy gondoljuk,
hogy fokozott erővel kell folytatnunk
hívatusunkat: olcsó, jó, bátorhangú és
minden irányban elfogulatlan lapot
adni az erdélyi olvasók kezébe. Nem va-
gyunk ellenségei senki emberfiának,
csak a rossz gondolatoknak. Nem embe-
rek ellen, hanem a rossz gondolatok el-
len harcolunk. A rossz gondolatok el-
len, amelyek a fejlődés útjába állanak,
amelyek a szabadságot nem tisztelik,
amelyek a kulturális és gazdasági bon-
takozást önző érdekekből bénítani és
sorvasztani akarják. Jöjjön ez a rossz
gondolat román, vagy magyar részről:
leleplezzük és megvilágítjuk igazi forrá-
sait. Ehhez kérjük olvasóink további
baráti segítségét, hogy a pártsekták
fölött az igazi néperdekek vegyék át
egyszer az uralmat.

Nagy művészestély lesz

augusztus 18-án és 19-én (szombat és
vasárnap) a sétatéri kioszkban kiváló
román és magyar művészek közreműkö-
désével. Műsor után tényszerű és muzi-
kálányválasztás értékes díjakkal ingyen
filmfelvétel. Mindkét nap délutánján nagy
gyermekünnepély.

Többszázmillió panamát lepleztek le a CFR-nél a külföldi szakértők

Nincs kizárva, hogy a károk milliárdokra rugnak
A vasuti jegyekkel követték el a visszaéléseket

(Bukarest, aug. 17.) A CFR újjászerve-
zésére érkezett külföldi szakemberek,
élükön Mosier amerikai mérnökkel
óriási vasuti panamának jöttek nyomá-
ra, melyből az államra többszázmillió
kár származott.

A CFR panama arányait egyelőre
még be sem lehet tekinteni, egyelőre
csak annyit tudnak, hogy a visszaélések
nyolc év óta folynak, a bukaresti előkelő
társaság legismertebb tagjai részesek
ebben a páratlan büntnyben. Hogy a
lopások méreteiről fogalmat kapjunk,
elég megemlíteni, hogy a külföldi szak-
értők véleménye szerint a CFR, ha a

bűnös kezek nem garázdálkodtak volna,
már hosszú évek óta aktív lett volna,
így pedig az ezermilliókat egymásután
fizették rá a vasutra.

Hogy mi volt ennek az egész világon
párja nélkül álló visszaélésnek a tech-
nikája, azt nem lehet tudni, mert a
vizsgálat meglehetősen diszkrétan folyik.
Az azonban bizonyos, hogy a bűnösök a
jegyekkel üzérkedtek, amit csak úgy te-
hettek meg, hogy a CFR csak az el-
adott jegyekkel számolt el, míg az el-
adatlanok szabad préda tárgyát képez-
hették.

Husz halottas vasuti katasztrófa történt Jugoszláviában

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 17.) Belgrádi táviratok, melyek meg-
csonkítva érkeztek, egy borzalmas jugoszláviai vasuti szerencsétlen-
ségről adnak hírt. A távirat szerint a katasztrófánál husz ember
vesztette életét és számosan életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

A megdöbbentő szerencsétlenségről közelebbi részletek hiá-
nyoznak.

Ujabb remény Amundsen megtalálására

A tengerből egy palackot fogtak ki, melyben Amundsen
megjelölte azon földrajzi pontot, ahol most tartózkodik

(Páris, aug. 17.) Koppenhágai je-
jentés szerint a dán halászgőzös által
talált palackban levő írást megmutat-
ták a norvég konzulnak, aki Amundsen-
nek személyes ismerőse s a nagy nor-
vég tudóstól sok sajátkezűleg írt levele
van. A konzul az íráson a leghatározot-
tabban felismerte Amundsen kezevoná-
sait. A konzul azonnal érintkezésbe lé-
pett a norvég államtanáccsal, ahonnan
intézkedés ment a mentőexpedíciókhoz,
hogy a Latham-repülőgépet a Spitzber-
gák legészakkeletibb pontján kell ke-
resni, mert a kihalászott palack üzenete
ezt a földrajzi pontot jelöli meg.

ebben az ügyben és hivatalosan megca-
folta azt, hogy Trockij Németország te-
rületén tartózkodna. A berlini szovjetkö-
vetség szerint a száműzött volt népbiztos
jelenleg a Transkaukaszban van inter-
nálva.

Cáfolják Trockij berlini tartózkodását

A szovjetkövetség szerint Trockij Ázsiába van internálva

(Berlín, aug. 17.) A német lapok a
napokban azt a feltűnésteltő hírt közöl-
ték, hogy Trockij, volt népbiztos, kit a
jelenlegi szovjetkormány száműzött, el-
hagyta Oroszországot és Berlinben tar-
tózkodik, hol többen felismerték.

A berlini szovjetkövetség nyilatkozott

Spalatonban inzultáltak az olasz követség tisztviselőit

Olaszország Jugoszláviától elégtételt követel
az inzultusért

(Spalato, aug. 17.) Spalatonban tegnap
megint hatalmas botrány játszódott le,
mely olaszellenes tüntetéssel végződött. A
belgrádi olasz követség tanácsosát, ki ne-
hány napja Spalatonban tartózkodik, fel-
ismerték a kávéházban, hol a közönség
megtámadta és súlyosan inzultálták.

A követségi tanácsos az utcára mene-
kült, de támadói itt is folytatták üldö-
zését, úgy, hogy csak a legnagyobb nehé-
ségek árán tudott előlük elmenekülni. Az

olasz követségi tanácsos támadói ezután
olaszellenes tüntetést szerveztek, melynek
során számos olasz állampolgárt vertek
véresre.

A követségi tanácsos áruhába öltözve
autón Belgrádba utazott, hol jelentette az
esetet az olasz követnek, aki kijelentette,
hogy az olasz kormány elégtételt fog kérni
az újra kezdődő olaszellenes akciókért és
inzultusokért.

Braziliában meghalt az olasz Oceanrepülő le- zuhanásakor szerzett sérüléseibe

(Rio de Janeiro, aug. 17.) Del Preto
olasz repülőőrnagy, ki Ferrario őrnaggyal
keresztülrepülte az Óceánt és a braziliai
partokon lezuhant, tegnap belehalt sértü-
léseibe.

Az őrnagyot tegnap reggel megoperál-
ták és mindkét lábát amputálták. Az ope-
ráció kitűnően sikerült, de az őrnagy bel-
ső sérülései annyira súlyosbodtak, hogy
halálát okozták.

(Róma, aug. 17.) Del Preto őrnagy ha-
lálának híre a késő éjjeli órákban érke-
zett meg Rómába és óriási izgalmat kel-
tett.

Ezer parlamenti tag gyűl egybe az interparlamentáris unió berlini konferenciájára

(Berlín, augusztus 17.) Két hét
mulva Berlinben összeül az inter-
parlamentáris unió konferenciája.
Ezer különböző állambeli parla-
menti tagot várnak Berlinbe ez
alkalommal. Az interparlamentáris
unióban jelenleg 36 állam vesz
részt és a mostani berlini kon-
ferencia a huszonötödik lesz az
unió fennállása óta.

Két amerikai oceanrepülő- nek mára várják meg- érkezését Svédországba

(New-York, aug. 17.) Tegnap délből
két amerikai repülő startolt Svédország
felé. A repülők utba ejtik Grönlandot
és két leszállással akarják megtenni az
utat. Svédországba ma estére várják
az oceanrepülőket megérkezését.

Zivatarok pusztítanak Fran- ciaországban és Svájcban

(Páris, aug. 17.) Charentonban teg-
nap nagy zivatar volt, melynek során
avillám beleütött a világítási áram egyik
transzformátorába. A transzformátor
kigyuladt, a hozzá vezető drótok le-
szakadtak s 5 járókelőt a magasfeszül-
tségű áram megölt.

(Bern, aug. 17.) A genfi tó környé-
kén, a Waadt kantonban tegnap óriási
zivatar volt, amely hatalmas károkat
okozott. A genfi tón levő csónakok és
yachtok kiránduló rémülten menekültek
a vihar elől. 8 csónaknak nyoma ve-
szett.

Stefanov kommunistavezér pöre a Semmitőszék előtt

(Bukarest, aug. 17.) Boris Stefanov
ismert kommunista vezér porének ma
van a fellebbviteli tárgyalása a semmi-
tőszéken. A kommunistavezért a hadbi-
róság annak idején életfogytiglani kény-
szermunkára ítélte s néhány éve kezdte
meg Jilaván büntetésének kitöltését. A
védelem azzal érvelt, hogy miután Ste-
fanov nem hadizónában követte el ese-
lekményét, a hadbíróság nem volt ille-
téken az ítélethozatalra s a semmitő-
szék ezen az alapon semmisítse meg a
hadbíróság ítéletét. Ítélethozatalra dé-
után kerül csak a sor.

SZINHÁZ

*

A bérletkötés utolsó napjai

Már mindössze három napig lehet bérletet váltani a jövő évadra. Hétfőn, a hó 20-án végleg le kell zárni a bérletkötéseket, mert a helyek beosztása megkezdődött, a technikai előkészületek igényelnek a bérletfolyamos előadások szeptember 1-én megkezdődnek.

Aki még nem bérletet kötött, az utján biztosítani akarja egész évadra a helyét, az siessen most már a titkári irodába, mert 20-án tul nem fogadhat el a színház további előjegyzéseket.

Négyféle bérlet van: I. Premiére-bérlet. II. A. III. B. és IV. C.

A bérletárak nem egyszerre, hanem havonkénti részletekben kell fizetni.

A bérlet-árak a következők:

Pályázati premiére-bérletben egész évadra 12.960 lej, egy részlet 1206 lej.

Pályázati A., B., C. bérletben egész évadra 10.800 lej, egy részlet 1080 lej.

I. r. zsölye premiére bérletben egész évadra 4.860 lej, egy részlet 486 lej.

I. r. zsölye A., B., C. bérletben egész évadra 4.050 lej, egy részlet 405 lej.

II. r. zsölye premiére bérletben egész évadra 4.320 lej, egy részlet 432 lej.

II. r. zsölye A., B., C. bérletben egész évadra 3.600 lej, egy részlet 360 lej.

I. r. támlásszék premiére bérletben egész évadra 3.060 lej, egy részlet 306 lej.

I. r. támlásszék A., B., C. bérletben egész évadra 2.550 lej, egy részlet 255 lej.

II. r. támlásszék premiére bérletben egész évadra 2.520 lej, egy részlet 252 lej.

II. r. támlásszék A., B., C. bérletben egész évadra 2.100 lej, egy részlet 210 lej.

III. r. támlásszék premiére bérletben egész évadra 1.900 lej, egy részlet 190 lej.

III. r. támlásszék A., B., C. bérletben egész évadra 1.400 lej, egy részlet 140 lej.

Alsó erkély, első sor premiére bérletben egész évadra 2.000 lej, egy részlet 200 lej.

Alsó erkély, első sor A., B., C. bérletben egész évadra 1.700 lej, egy részlet 170 lej.

Alsó erkély II—VI. sor premiére bérletben egész évadra 1.700 lej, egy részlet 170 lej.

Alsó erkély II—VI. sor A., B., C. bérletben egész évadra 1.400 lej, egy részlet 140 lej.

Felső erkély premiére bérletben egész évadra 1.400 lej, egy részlet 140 lej.

Felső erkély A., B., C. bérletben egész évadra 1.000 lej, egy részlet 100 lej.

HETI MŰSOR

Péntek: Nincs-e elvámolni valója? (Párisi bohózat-repriz, nagyon olcsó mozi-helyekkel. Csak felnőtteknek. Sorozatszám 402.)

Szombat: A Segesváron első és második díjat nyert kolozsvári dalárdák estjeje. (Az Iparos-egylet Dalköre, Csizmadia Dalkör, Ref. Földész Dalkör, Monostori uti Ref. Egyh. Dalkör segesvári versenyszámai. Rendes helyekkel. Kezdet 8½ órakor. Sorozatszám: 403.)

Vasárnap d.u. 6-kor: Aranyhattyú. (Operette-újdonosság igen olcsó mozi-helyekkel. Sorozatszám: 404.)

Vasárnap este 9-kor: Maricza grófnő. (Új szereposztással. Mozi-helyekkel. 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám 405.)

A cséplőgép megint felgyújtotta a termést

(Nasföldi Szi ágynagyalu, aug. 17.) Csak nemrég adtuk hírt arról a nagy tüzről, mely egy szilágysági falu egész buzatermését rövid órák alatt elhamvasztotta és most újabb, hasonló tüzről érkezik jelentés Szilágynagyaluról, mely nem sokkal marad mögötte a multkorinak. A börtémű, gazdag szilágynagyalui határban hét-től délután Tölös Ferenc cséplőgépéből egy kipattanó szikra meggyújtotta a közelben felhalmozott, kétszáz keresztről álló buzaasz-fagot, mely Fors J. Mihály székely-

nagyalui gazda tulajdonát képezte. Az asztagból hirtelen lángok csaptak fel és mintegy percek alatt hamvasztották el a buzaasztagot. Az oltásra először földmivéseknek sikerült elejét venni a tűz terjedésének és így megmentették a szilágynagyalui határt a bogdándihoz hasonló katasztrófától, ahol tudvalevőleg leégett a falu egész buzatermése. A nyomozás is megindult az újabb tüzzel kapcsolatban, annak megállapítására, hogy mi okozta a tűz keletkezését.

Megkezdték a mócsi adóhivatali sikkasztás bünperének tárgyalását

A letartóztatott perceptor teljes ártatlanságát hangoztatja — Az eltűnt 390 ezer lej rejtélye

(Cluj—Kolozsvár, aug. 17.) A kolozsvári törvényszék Petrován-tanácsa ma délelőtt tárgyalta Taar Károly mócsi adóárnok bünügyét, kit azzal vádolnak, hogy 1928 január 10-től február 28-ig terjedő időben 390 ezer lejt sikkasztott el a vezetése alatt álló mócsi adóhivatal pénzből.

A vádlottat, akit dr. Giurgiu János véd, szuronyos fegyőr kíséri a bíróság elé, miután a sikkasztás felfedezése óta letartóztatásban van.

A vádlott szerint, a pénz rejtélyes módon tűnt el és tagadja azt, hogy bármilyen része lenne a sikkasztásban. Taar Károly azt állítja, hogy abban az időben mikor a pénz eltűnt, odahaza sem volt, hanem az adóhivatal agenseivel a falvakat járta és ebben az időben mintegy másfél millió lejt inkasszált adóban. Az adóhivatal pénztárát nem tudta sohasem teljesen lezárni mert a

vaskassza két kulcsa közül csak az egyikkel rendelkezett, míg a másik állítólag a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál van letétben. Ő azt hiszi, hogy távollétében valaki rendszeresen megdézsmálta az adóhivatal kasszáját és így állt elő a hiány, mely miatt most sikkasztással vádolják. Bünvádi feljelentést is tett ebben az ügyben ismeretlen tettes ellen és egy hölgyet nevezett meg, kire gyanakodott, akivel szerelmi viszonyt is folytatott. Az ügyészség azonban mai napig sem nyomozta ki a tettest. 1926-ban hasonló esete volt, mikor is 80 ezer lej hiány mutatkozott rejtélyes módon az adóhivatali pénzeknél és ami miatt kolozsvári házát volt kénytelen eladni, hogy a hiányt pótolja. Teljes ártatlanságát hangoztatja. Az érdekes tárgyalás, melyre negyvennél több tanut idéztek be, lapunk zártakor tart még.

Kinevezik-e Suciu dékánt temesvári közjegyzővé

Ujból fellángol a harc a kolozsvári ügyvédi kamara dékani állása körül

(Cluj—Kolozsvár, aug. 17.) A lapok utóbbi időben azt a hírt kolportálták, hogy dr. Suciu Ioan kolozsvári ügyvéd, az ügyvédi kamara dékánját Temesvárra közjegyzővé nevezték volna ki. A hír élénk feltűnést keltett ügyvédi körökben és különböző kombinációkra adott alkalmat. Egyes körökben pedig privát jelölések is történtek az új dékán személyére vonatkozólag, ami a kamara mai helyzetében óriási fontossággal bír.

A kolozsvári ügyvédi kamara kebelében jelenleg erősen ellentétes áramlatok küzdenek egymással és az ügyvédi kar a kamara megújítását és egészségesebb, frissebb szellemét az új dékántól várja, kinek állása rendkívül terhes és felelősségteljes lesz. Még élénk emlékeztetében él az újságolvasóknak az a harc, amely a mult évben zajlott le Suciu dékani állása körül, mikor az ügyvédi kar egy része bizalmatlansági indítvánnyal akarta a dékánt eltávolítani. Kenyértörésre azonban nem került a sor.

Az ügyvédi kamara dékánjának közjegyzővé való kinevezését kolportáló hírek időelöttinek bizonyultak mert csak a pályázati hirdetés jelent meg. Tény az, hogy Suciu dékán beadta a pályázatát a temesvári V. most kreált közjegyzői állásra, mely körül erő-

sebb harc lesz különösen dr. Morariu Sándor karánsebesi ügyvéddel, ki Miron Christea patriarchának közeli rokona.

Az esetben, ha Suciu dékán közjegyzővé való kinevezése eltalálna maradni, összes az ügyvédi kamara közgyűlésén újabb heves harcok várhatók a dékán személye körül, miután egyrészt Suciu-nak igen erős ellenzéke van, másrészt pedig mellette is hatalmas csoport tömörült.

Suciu dékán közjegyzővé való kinevezését, a jólinformáltak szerint, erősen megnehezíti az a tény, hogy mikor az igazságügyi miniszter delegátusai utján az igazságügyi nyomdát át akarta venni Suciu dékán megtagadta a nyomda átadását és a bíróságnál pert tett folyamatba a nyomda tulajdonjogi elismeréséért az igazságügyi miniszter ellen.

Már 250 lejért

varunk Önnek ruhát minden külföldi modell után

Nympha-szalon

Cluj, Str. Vlăduță (v. Bolyat-ucca.)

MOZIVILAG

*

Embersors filme

Az Ember egyfolyamatu tragédiája, mely a korszakokhoz viszonyítva, különböző formákban, generációról generációra plántálódott át, mint egy velejárója az ember páravezredes utjának, ma is kíséri az embert, még nehezebb sulyal fekszik az elgyengült emberi gerinere, lenyomva azt, letörve azt a nyomoruságos mélységekbe. Sorsok jaja örök jaja, mert a sorsot mindég jaja kíséri és kíséri. A jaja keres egy valami felsőbb fórumot, mely erős kézzel tud lenyulni a mélységekbe, a fekete örvénytől körülfogott szerencsétlen után, hogy magához rántsa, a csillagos magasságba, amit mi könnyelven égnék nevezünk de minek magasztosabb értelme is van, melyet át kell gondolni, meg kell érezni. Egy olyan értelem, mely nem ésszel fogható fel, hanem hullám, mely megcsapja az embert, nem rejtélyes, titokzatos fény, melyet meglátni csak egyeseknek adatott meg, akik is megkeresték azt.

Az egyéni sorsnak csak formálítása, hogyan éli meg azt az egyén. A valódi életbe le kell ereszkedni, az ott rejlik mindnyájunkban, csak meg kell keresni. Ha nem tudjuk megkeresni magunkban, keresük meg a másokban, aki bennünket él, aki bennünket tükröz vissza; ő tehát én! és ha nála megtaláltuk, akkor magunkat találtuk meg.

A „Halál táncosa” témája valahogy felfedni látszik a mi mélyebb emberiségünk nyomoruságát. Bohócok tragédiáját látjuk ezen a filmen, de az tulajdonképpen a mi tragédiánk, öbennük a mi életünk folyik. Nem a külső élet nyomoruságát tárja elénk ez a különös, eddig még ismeretlen nemű pszichológiai film, hanem bemutatja azt az embert, aki elindult ismeretlen időkből, jött ismeretlen időknél, szörny, idő, erő, gyengeség, jóság, gyűlölet, szeretet, szépség, aki a Világot foglalja magába, aki maga a föld, a lét, mindennek fenntartója s végül — mindennek szomorú letörtje, verejtékező, sebzett és arcán vérral festett harcos...

A „Halál táncosa”-nak tegnap este volt repriz bemutatója az Urániában. A megható dráma vezetéserepeit Gösta Eckmann, Karina Bell és Maurice de Ferandy alakítják. (G.)

— Zalogházban, Calea Victoriei 25 alatt, most hétfőn árverés.

MEGHIVÓ

Megán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapestben

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park-nagyszálló

Budapest, Baross-tér 10. szám,

mert 20 százalékos engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból, 10 százalékos engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kötő házi konyha).

Öt pengót megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog jöhet 1 perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folyán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos

HIREK

Szeptember 7-én dönt a törvényszék az Egyesült Közgazdasági Bank milliós leltározási ügyében

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 17.) Részletesen ismertette a „Mai Világ” azt a harcot, mely a csődbe jutott Egyesült Közgazdasági Bank csődtömeggondnokai és az intézet vagyoni leltárát elkészítő dr. Pop Alexandru királyi közjegyző között folyt le. A harc tudvalevőleg a közjegyző költség számlája miatt tört ki, aki milliós összeget igényelt a leltározás munkájáért. A bank csődtömeggondnoka pedig az igazságügyminiszterhez fordult, kielrendelte, hogy a jövőben a közjegyzők leltározási illeték számlája nem haladhatja meg a 40 ezer lejt. Pop közjegyző azon az állásponton van, hogy az a rendelet ő reá nem vonatkozhatik, miután ő jóval a rendelet kelte előtt adta be keresetét illetéke megállapítására. Az érdekes ügyben a kolozsvári törvényszék szeptember 7-én fog dönteni.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

— Pénzjutalmat kapnak Szent Istvánkor a legtöbb gyermekes családanyák. Budapestről jelentik: Lélekemelő ünnepséget tartanak augusztus 20-án Budapesten. Száz legtöbb gyermekes anyát e napon kitüntetnek és nagyobb összegű pénzjutalomban részesítenek.

— Eltűnt egy 15 éves cselédleány. A napokban jelentést tett a kolozsvári rendőrség bűnügyi osztályán özv. Halász Henrikné, Tudor Vladimirescu-uccai lakos, hogy a nála szolgáló Kovács Raveca, 15 éves. Ghiurdari községbeli származású cselédleány napok óta eltűnt és azóta semmi hírt nem hallott felőle. Viszont gyanusnak tetszik előtte a dolog, mert a kis cselédleány semmiféle ruhaneműt, még cipőt sem vitt magával. A rendőrség mindjárt átirít a ghiurdari-i csendőrségre, hogy keressék meg Kovács Ravecát, hátha szüleihez ment haza. A csendőrség jelentése szerint Kovács Raveca haza sem ment. A kolozsvári rendőrség széleskörű nyomozást indított az eltűnt kis cselédleány felkutatására.

— Dr. Moldovan Valér nemzetipárti képviselő érdekes cikket közli az Ellenőr vasárnapi száma. Moldovan Valér a kisebbségi kérdésben szögezi le a maga álláspontját és együttműködésre hívja fel a magyarságot a román-sággal. Tóth Sándor politikai, közgazdasági s kritikai lapjának legújabb, 44 oldalon megjelent száma egyébként is igen érdekes, közöl politikai, társadalmi, közgazdasági, színházi cikkeket és tudósításokat az ország minden részéből. Ez a szám mindenkit érdekel. Kapható mindenütt.

— Dr. Maior Aurelia száj- és fogbetegségek szakorvosa, orvosi rendelőjét megnyitotta Heltai-ut 2a alatt. Rendel 4—7. Szegényeknek ingyen kezelés.

* Legnagyobb kottásbolt a Hege-dús kottaüzlet. Oradea-Nagyvárad

Agyonverték és kirabolták a perceptort

Monstre bűnügy a marosvásárhelyi törvényszéken

(Targu-Mures-Marosvásárhely, aug. 17. A Mai Világ tudósítójától.) A törvényszék csütörtökön kezdte tárgyalni annak a rablógyilkosságnak az esetét, amely hónapok előtt a legnagyobb megdöbbenést váltotta ki Marosvásárhelyen és környékén. Nagy Béla és Vásárhelyi József fiatal legények a hajnali órákban

megtámadták és agyonverték Voda György perceptort, akinél nagyobb összegű pénzt sejtettek.

A perceptor Dimbeanu pénzügyi tisztviselővel és ennek apósával, az öreg Nagy Istvánnal hazafelé tartott Hagymásbodon-

ból, ahol az ottani kocsmában iddógáltak. Nagy Béla és társa rájuk lestek s mikor az öreg Nagy a megtámadott perceptor védelmére kelt,

ezt is leütötték.

Előre megfontolt szándékból elkövetett rablással párosult emberölésért kéri megbüntetni Reeleanu főügyész a vádlottakat, míg András József gazda ellen, aki a rablott pénzt és a véres ruhákat elrejtette, bűnpártolás miatt kért súlyos ítéletet.

A vádlottak valamennyien beismerésben vannak. Ítélet ma estére várható.

Zátonyra futott egy utasszállító gőzös

Kétszázötven utas várja megmentését

(San-Francisco, augusztus 17.) Kalifornia partjaitól nem messze egy utasszállító gőzös, mely fedélzetén 250 embert szállított, zátonyra futott.

A bajba jutott hajó vészjeleire több gőzös sietett segítséget nyújtani, de a megközelíthetetlen zátony miatt a mentés nehezen halad.

Bányabeomlás tizenöt halottal

A rossz bányafák okozták a katasztrófát

(Pensylvania, aug. 17.) Pensyvániában megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap este egyik kőszénbányában, mely számos halálos áldozatot követelt magának.

Este 10 órakor az egyik tárnában elhelyezett bányafák közül kettő eltört a reánehazódó széntömeg sulya alatt. A bányafák kiesése földcsuszamlást idézett elő, mely a tárna mélyében dolgozó munkásokra hatalmas tömegű földet és széntörmeléklet görgetett. Az óriási robajra a szomszédbányák munkásai is figyelmesek lettek és a szerencsétlenség színhe-lyére rohantak, hol azonnal megkezdtek a mentési munkálatokat.

A mentők óriási erőfeszítéssel alig há-

romnegyed óra alatt eltakarították a földcsuszamlás által beomlasztott földet, mely alól 8 súlyosan sebesült és 15 borzalmasan összeroncsolt testű halott kollégájukat szedték ki.

A megindított vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség, — mely az idén a negyedik ebben a bányában, — előidézője a rossz és korhadt bányafák használata volt, melyet a munkások minden tiltakozásuk ellenére használni kénytelenek, miután a bányagazgatóság nem hajlandó más bányafát rendelkezésükre bocsájtani.

A munkásság körében óriási elkeseredettség uralkodik.

Szombaton tárgyalják a kommunista üzelmekkel vádolt munkások ügyét

Százhetvenegy vádlott, háromszáz tanu

(Cluj—Kolozsvár, aug. 17.) Szombaton, 18-án kezdik meg a kolozsvári hadbírószágon a kommunista üzelmekkel vádolt munkások ügyének tárgyalását. Százhetvenegy vádlottja van a pernek és közel háromszáz tanut idéztek be. A kolozsvári, nagyvárad, aradi, temesvári munkások sorakoznak fel a vádlottak listáján, akik között Aradi Viktor dr. kolozsvári író, dr. Rozvány Jenő, dr. Szántó

és dr. Kertész nagyvárad ügyvédek, Freud mérnök, Máthé hírlapíró, Temesvárról Müller Kálmán, Aradról Vostinár György városi tanácsos és Baga János. Marosvásárhelyről pedig Simó Géza tanár szerepelnek mint vádlottak. A katonai ügyész együttes vádiratot adott be, úgy, hogy különböző városokban élő és különböző cselekményekkel vádolt vezetők ügyét együttesen tárgyalják le.

— A cséplőgép áldozata. Szilágynagyfaluról jelentik: A múlt pénteken majdnem cséplőgépének áldozatául esett Tököli László, szilágynagyfalui cséplőgéptulajdonos. A mozgásban levő cséplőgépnek lesiklott a hajtószíjja. Tököli visszaakarta azt tenni a kezeikre, anélkül, hogy a gépet leállította volna. A szíj elkapta a megdölgötlen ember kezét és magával sodorta forgásában. Tököli segítségért kiabált. Mire az előkerülő mechanikus a gépet leállította, akkorára a szerencsétlen ember teljesen nyomorékká lett.

A gép eltörte jobbkarját két helyen is, míg vállcsontja teljesen porcikákra tört. A súlyosan sebesült Tökölit a zilahi kórházba szállították. Az orvosok szerint a kártörés olyan súlyos természetű, hogy valószínűleg egész karját amputálni kell. Érdekes, hogy ez előtt Tököli balkarját nyomorította így meg a gép, míg most aztán megdölgötlenlansága másik karjára is nyomorékká tette.

— Istentisztelet. Folyó hó 19-én a magyar-uccai ref. templomban újkenyér zsongéjére az urvacsora szent szakramentuma ki fog szolgáltatni. Az isteni tisztelet keretében a győztes „Honvéd- és Magyar-uccai” dalárda fog énekelni. Az érdeklődők figyelmét ezúton hívjuk fel egy a szakramentumokkal való élésre, mint a dalárda meghallgatására.

* KIHORDÁSRA kóser házikoszt olcsó árban kapható Albert Samunénál. Str. Cotija (Forduló-ucca) 6. szám.

— Ünnepléses bucsu a nyári szezon-tól. Kolozsvár üdülő közönsége ünnepélyes keretek között bucsuzik el az idei nyártól. A sétatéri kioszk kellemes parkjában augusztus 18-án és 19-én (szombat és vasárnap este 9 órakor nagy művészestély lesz, amelyen közreműködnek: Bretan Miklós, Chicidean, Gedelean Ilonka (Román Opera), Vancea József (Nemzeti Színház), Csiki Viola (klasszikus tánc), Tárcza Erzsike (magyar tánc), Mureșan Mariora és Moga Veturia (operaénekesnők), Darvas Ernő (színművész) és Kövály Lajos (zongora művész) stb. A fényes műsor után lesz nagy Charleston- és táncidőtartam (rekord) verseny értékes díjakkal. Lesz szépségverseny és mozikirálynő választás és a közönség filmfelvétele. Mindkét nap délutánján nagy gyermek ünnepély, amelyen fellépnek: Pipos V., Körösy Iluci, Bozsódi Pipi (gyermekbalett), Rimóczy Viola, Rothmann Edici, Blum Terus, gyermek-primadonák, Bodó Erzsike Darvas Ernő és Gara Ákos mesélnek és tréfálnak. Lesz gyermek-szépségverseny és egyéb szórakoztató mulatság.

— A NYUGAT augusztus 16-iki száma Kassák Lajos „Angyalföld” c. új regényének közlését kezdi meg. Különös érdeklődésre tarthat számot Szász Zoltán nagy cikke, melyben a fiatal magyar írónemzedék egy részének hitvallását teszi bírálat tárgyává. A szám másik érdekes kritikai cikkét Ignó Pál írta Erdélyi József költészetéről; az amerikai kulturáról Balassa József emlékezik. Novellát Tersánszky J. Jenőtől és Lanátor Pogány Ferenctől közöl a folyóirat, verset Gellért Oszkártól. A gazdag szám ára 60 lej, negyedévi előfizetés 300 lei. Főbizománys: Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat, Cluj, Strada I. Rațiu A.

Szenzációs
rádió-ujdonságok

érkeztek
az
ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1
(volt Kossuth Lajos-utca)

Hangszóró [Lautsprecher]
Lei 920-tól!

HÖLGYEIM!

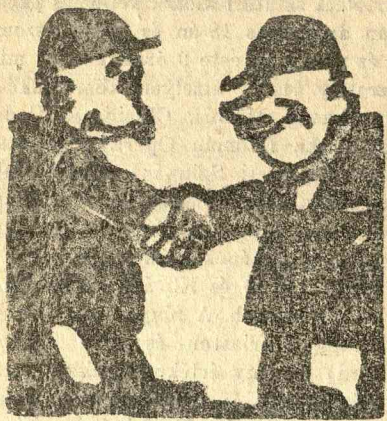
A legszebb filcujdonságok
megérkeztek minden szín-
ben és minden árban

SZABÓ RÓZSIKA
kalapüzletébe

Filcalakítások egy nap alatt
a legolcsóbban későülnek.
Figyelmes kiszolgálás, olcsó
árak. — Szíves partilogást kér

SZABÓ RÓZSIKA
CLUI, Str. Reg. Ferdinand 25.
Főpostával szemben.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy a Gyárfás Elemér elleni támadások keztyűs kézzel bántak a jeles közgazdással.

— Ez csak természetes. Ő is nagyon udvarias ember.

— Viszont a lapok nyilván örömet bucsztatnák őt el a kisebbségi politikából.

— Ezt is csak udvariasan.

Egy szerelmes pár áll este a virágzó hársfák alatt. A nő érzelmesen így szól: „Ha meghalok, engem is hársfák alá temess el, kedvesem.”

A férfi kedvesen válaszol:

„Hogyne, szívem, a legnagyobb örömmel.”

— De mondja, Pancser, nem félnek attól, hogy Gyárfás Elemér megharagszik és sértődötten elvonul a kisebbségi közéletből?

— Haha. Jól ismeri maga Gyárfás Elemért!

— Szóval nincs ilyen veszedelem?

— Kérem, ugyanaz a szerelmes pár összeveszett és a nő visszaküldte a jegygyűrűt a férfinak. Este megjelent a nőnél egy hordár és átadott egy levelet. A nő remegve olvasta:

„Kedves Szerelmem! Nem tudom túlélni a fájdalmat. Nem élhetek nélküled. Észem megmérgeztem magamat, amelynek hatásait már érzem. Mikor ezeket a sorokat olvasod, én már nem leszek az élk sorában. Remélem, ejtess egy könyvet szerencsétlen Eleméred fölé.”

Sápadtan ugrik fel a nő, mire tekintete a hordárra esik.

„Hát maga mire vár még? — kérdi intőzattal.

„Az ur azt mondta — feleli a hordár, — hogy várjam meg a választ.”

— A mi Elemérünk is ezt üzeni és ebben maradunk.

— És még miben maradunk?

— Abban, hogy a Gladys cipőkrémnek nincsen párja a világon.

Ha Kolozsvárról ki- és beakar szállítani bármilyen üzleti árut,

vagy butort, nyaralóhelyekre podgyázi, vagy más egyéb dolgokat

gyorsan és jutányosan szállít

MAJOR JÓZSEF

Cluj, Str. Siminici 6
(volt Tőhőim-ucca)

Telefonszám 533.

Gyorsteherfuvarozás!!

Vállalok kirándulásokat is!!

Hogyan mentik a székelyt Nyárádszeredában

Néhány példa, amely beszél

(Tárgul-Mureş, aug. 17.) A székelyföldi bankuzsorát sikerült az érdekelteknek ráterelni a „nemzetmentés” vizzeire, melynek zavaros hullámai alatt kamatterhekben fulladoznak a „megmentett” székelyek. Gyárfás szenátor ur legutóbbi két cikkében demagógiának és kutmérgezésnek nevezte el azt a purifikáló munkát, mely arra irányult, hogy a nemzetmentés vizeinek zsílipjeit megnyissa kissé, hogy a lerohanó szennyes áradat nyomán a közvélemény tisztán láthassa, hogy mi történt.

„Magyar földnek nem szabad idegen kézre kerülnie!”

Ez a büszke jelszava a nemzetmentő munkának és az érdekeltek bankok tényleg mindent megtettek, hogy a magyar föld ne kerüljön idegen kézbe, hanem saját nemzetmentő kezeikbe jusszon.

Amint Gyárfás szenátor ur cikkéből ki-világlik a derék és becsületes munka, miután a nemzetmentő bankok részvényesei is székelyek. Ebben igaz van. Az ő mentálitásuk szerint fontosabb az, hogy a föld az ő kezükbe kerüljön, mert ott biztosabban megmarad, mint az eredeti tulajdonos kezében ki anyagilag gyöngébb, mint ők. Ez mindenesetre furesa módja a nemzetmentésnek, de mint a szenátor ur cikkéből ki-világlik, ők tudnak rája mentséget találni.

Marosszékből is mentik a nemzetet

A Marosvásárhelyi Takarékpénztár nyárádszeredai fiókját Szoboszlay László képviselő vezeti. Gál Elek nyárádszentlászlói földbirtokos 1928 március 3-án 230 ezer lej kölcsönt vett fel a banktól egy évi időtartamra és a bankkal kötött megállapodás szerint egy évig a bank nem zavarja a kölcsön visszafizetéséért még akkor sem, ha esetleg az egy éven belül kamatot sem fizetne. Ez márciusban történt és júniusban pedig Szoboszlay László képviselő, bankigazgató és ügyvéd megjelent Gál Eleknél végrehajtó kíséretében és biztosítási végrehajtást vezetett Gál Elek minden vagyonára. Lefoglalták még is-

kolás leányának vizsgái kézimunkáit is. A megszorított birtokos nyole és fél hold földjét adta el 386 ezer lejért, hogy a nemzetmentő bank földmentési akciójából meneküljön. A 386 ezer lejből a 230 ezer lejes adóságra mindössze 58 ezer lejt tudott törleszteni, miután a többi pénzt megette a kamat, a költség és egyéb utánjárás.

Török Mihály nyárádszentlászlói gazda pedig 10 ezer lejt vett kölcsön Szoboszlay képviselő ur bankfiókjától 20 százalékos kamatra. Mikor a pénzt visszafizette, még 6 százalékot vettek rajta költség címén.

Gálfalván pedig Török Elek földműves vett 10 ezer lejes váltót... önt fel a Marosvásárhelyi Takarékpénztár fiókjától. A pénzt nem bekebelezésre, hanem váltóra vette fel, melyen Török István és Csiki Mihály gálfalvi vagyonos gazdálkodók szerepeltek kezes gyanánt. Miután Török Elek a pénzt felvette, egy szép napon Szoboszlay képviselő ur aláírásával ellátott felhívást kapott, hogy 1200 lejt fizessen be a banknak telekkönyvi utánjárás címén. Miután a kölcsönügyletnek a telekkönyvhöz semmi köze nem volt, a gazda természetesen megtagadta a „telekkönyvi utánjárás” költségeit kifizetni.

A nemzetmentés eredménye: idegen tőkére szorulnak a kiuzsorázott gazdák

Ezen a környéken, hogy a magyar bankok 23—27 százalékos kölcsönöket adnak, megjelentek a román és a szász bankok exponensei, kik 12—14 százalékos pénzkölcsönöket helyeznek ki. Romániai viszonylatban ez a pénz olcsó, de a reális élet megmutatta, hogy ha fizetni kell, a 12—14 százalékos terhet sem bírja meg a gazda megrázkódtatás nélkül. Egy rossz termés, egy előre nem várt csapás nagyobb válságot idézhet az adósnál és egy szép napon megtörténhet, hogy a magyar birtok áteszik a román vagy szász pénzügyi birtokába a 14 százalékos kamattal.

SPORTVILÁG

A magyar Vida László negyedik lett az országúti kerékpáros világ bajnokságon

A budapesti kerékpárvilág bajnokságok második napján került eldöntésre az országúti amatőr világ bajnokság sorsa. A versenyen a flyer világ bajnokságot nyert Dán Hansen is indult, ám a

speciálisan sik terephez szokott versenyző ebben a számban helyezetlenül végzett. Hansen gyenge szereplése nagy meglepetés, mert Amszterdamban ő nyerte az országúti versenyt, viszont

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel szedve 6 lej. A legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állatkeresők részére egyszeri hirdetés 25 lej. A z apróhirdetések díja előre fizetendő.

Ortopéd-kórháztól a Florida-kert helyiségiig lévő útvonalon kedden este elvesztett nagy rózsás se'yemsái megtalálóját felkérem, adjon értesítést „Isola”-hoz, Str. Londrei 21 alá.

Új nyakkendő kap 20 lejért, ha a régit a „Nyakkendőklubban” Sr. Vasile Alexandru (volt Linceg-ucca) 9. sz. alatt átadatik.

Középiskolát végzett, szerény igényű, jó írási leány irodai alkalmazást keres. Címét „Szorgalmas” jelgére a kiadóba kér-

Egy szoba-konyha lakást keresek két személy részére, belváros közelében. Cím a kiadóban.

Kezdő gyorsíró szerény díjazásért állást keres. Címe K. N. Mai Világ kiadó-hivatala.

Egy szoba-konyha, fürdőszoba lakást keresek, lehetőleg a belvárosban. Levelek „Pontos fizető” jelgére a kiadóba kérek.

Román, magyar, német fordítást olcsón készít Polacsek, Str. Sulujiu (Viz-ucca) 8.

mentségére szolgál előző napi világ bajnoksága miatti fáradtság és hogy a hegymászás nehézségeivel nem tudott megbirkózni.

A Budapest—Balassagyarmat és vissza távot elsőnek az olasz favorit Allegro Grandi futotta be 6 óra 54 perc alatt és így ő lett a világ bajnok. 2. ugyancsak olasz lett Mara Michel személyében. Általában az olaszoknak nagyon konveniólt a terep. 3. a belga Jean Aerts és 4. a magyar Vida László, aki nek kitűnő helyezése óriási meglepetés. Vida szereplése a legteljesebb sikerrel járt, helye az előkelő nemzetközi konkurenciában féltér egy nagy győzelem me' mert 27 hírneves versenyző között került ilyen előkelő helyre. Nemkülönbben kitűnően vezet Vida Mihály is, aki nyolcadik lett.

Olímpikonok találkozása az MTK jubiláris uszóversenyén

Holnap kezdődik a budapesti MTK jubiláris uszóversenye, amelyekhez hasonló eddig még nem rendeztek Magyarországon. Az MTK-nak sikerült lekötöni az amszterdami győztesek elitjét, a svéd Arne Borgot, az amerikai Kojacot és Crabt és a legnagyobb klasszisú hölgyuszt, Márta Noreliust. Nagy szenzáció lesz a magyarok kedvencének, Arne Borgnak az összecsapása a fiatal amerikaival, Crabbeval, aki tudvalevőleg amszterdamban is csak karcsapással tudott megelőzni. A legnagyobb attrakciója a versenynek mégis a hátúszó világ bajnok Kojac összecsapása Bárány-nál, a 100 méteres gyorsúszásban, Kojac maga is kijelentette, hogy azért ment Pestre, hogy bebizonyítsa amerikai kitűnő idejének realitását. A kettőjük összecsapásából föltétlen csak új európai rekord árán kerülhet ki Bárány győztesként.

A női világ bajnok ellen egy öt tagú női stafétát állít ki az NSC 400 méterre de még így is ő a favorit.

Miért kapott ki a magyar vízipólócsapat?

A magyar vízipólócsapat kapitánya, Komjádi Béla most nyilatkozott részletesen a német—magyar döntőmérkőzésről s mint ő mondja „gyászjelentésében” a korán elhunyt bajnokjelöltre kevés dícséretet zenghet. Feltétlen mentségére szolgál a csapatnak fáradtsága, azonban Bolognában még fáradtabban kellett kiállnia a világ bajnok Franciorság ellen és mégis győztek. A gyászos vereség oka kizárólag annak tudható be, hogy a magyarok semmibe vették a valóban győzelem klasszist képviselő németeket az első félidőben, amikor temérdek gólt lőhettek volna nekik, atyailag játszottak velük, nyilván meghatva előző napi gratulálásaiktól, a második félidőben viszont, amikor a mitsem kockázató németek elszánt küzdelembe fogtak, a magyaroknál tombolni kezdett az egyéni játék. Ez az igazság és a többi csak legenda.

Egri szenzációs szereplése a „Hősök versenyén”

Egri Kálmán az Amszterdamban oly gyászosan szerepelt magyar diszkosz-dobó rekorder a MAC tegnapi versenyén 46 m. 30 cm-es szenzációs dobással lett első. Bizony ezzel Amszterdamban is az élen végzett volna, azonban ott még negyvenet is alig tudott kihajítani. Ugyátszik, Egri diszkoszt csak a hazai szellő tudja messzi lendíteni.

* Ami Ford autóban, azok vagyunk mikottában. Hegedűskottásból Oradea Nagyvárad.